

■ **ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ** της 7ης Οκτωβρίου του 2023 αποτελούν για το Ισραήλ την αντίστοιχη 11η Σεπτεμβρίου του 2001 για τις ΗΠΑ. Το γεγονός αυτό έμελλε να αλλάξει τον χάρτη ασφαλείας της Μέσης Ανατολής, αλλά και της ευρύτερης περιοχής. Υπάρχουν πλέον νέα δεδομένα και ένα νέο «οικοσύστημα στρατηγικής» απέναντι στην ασφάλεια, στην άμυνα και γενικότερα στη γεωστρατηγική. Οι πολεμικές συρράξεις, συμμετρικές ή ασύμμετρες, καλά κρατούν. Και, δυστυχώς, πολλαπλασιάζονται. Το Διεθνές Δίκαιο έχει παραβιαστεί πολλαπλές φορές. Διαμορφώνεται μια νέα τάξη πραγμάτων, που χαρακτηρίζεται από πολυδιάστατες προκλήσεις. Βρισκόμαστε στη μέση μιας μεγάλης «εργοστασιακής επαναφοράς» στον τομέα της ασφάλειας της ειρήνης και της ανάπτυξης.

Οι απειλές πηγάζουν από διάφορα ιστορικά γεγονότα, όπως τα διαμορφώνει κανείς βάσει συμφερόντων, αλλά και από «πολιτικές ευκαιρίες». Οι απειλές δεν σταμάτησαν ποτέ. Αντιθέτως, πολλαπλασιάστηκαν. Δεν υπήρξε ουσιαστικός έλεγχος της αναρχικής νέων εξτρεμιστικών ιδεολογιών που έρχονταν. Δεν υπήρχαν έστω πολιτική προληπτική προστασία και πραγματική αποτροπή, όπως δεν υπήρχε ούτε δόθηκε δικαίωμα μόρφωσης, παιδείας και ίσων ευκαιριών ανάπτυξης με το τέλος της Σοβιετικής Ενωσης σε πολλά κράτη που ήταν είτε μέρος της επιρροής της, είτε μέρος της επιρροής της Δύσης, είτε μέρος συγκρούσεων μεταξύ ιδεολογιών Δύσης και Ανατολής.

Εκτοτε, πολλές περιοχές απλά άλλαξαν και αλλάζουν προς το χειρότερο. Το εξτρεμιστικό στοιχείο είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα ορισμένων χωρών της Μέσης Ανατολής, όπου η Ιστορία γράφεται και ξαναγράφεται και καταστρέφεται. Ωστόσο, είναι κάτι που ερχόταν. Ξεχάσαμε το ISIS το 2012; Την Μουσουλμανική Αδελφότητα που κρατά από το 1923 αλλά τη γνωρίσαμε καλά το 2010; Εξίσου, η Χαμάς δεν ήταν κάτι το νέο. Την πολεμούσε και η Αίγυπτος πριν από χρόνια.

Η Χεζμπολάχ, το μακρύ χέρι του θεοκρατικού εξτρεμιστικού σιιτικού Ιράν στη Μεσόγειο, με τις ευλογίες της ολιγαρχικής Ρωσίας και της ευκαιριακής αναθεωρητικής με φρούδες ελπίδες ψευδο-ηγεμονικής Τουρκίας. Τείνει ειδικών χρηματοδοτών, επίσης, από κράτη των ολίγων και των οικονομικά πλουσίων, που απλά επιθυμούν την καταστροφή για να χτίσουν μια δική τους νέα τάξη πραγμάτων.

Ολα ενορχηστρωμένα. Βρήκαν «λιμάνι» πολλών δεκαετιών και ιδεολογιών οι Ιρανοί, που ορκίστηκαν για μια πληθώρα αλλαγών από το 1974 μέχρι σήμερα, κατηγορώντας για τα πάντα τις ΗΠΑ. Να που τώρα βλέπουμε και αποτελέσματα. Ετσι, ας μην αφαιρούμαστε από τα δεδομένα αυτά τα οποία

προσδιορίζουν ένα πλαίσιο προκλήσεων. Ωστόσο, πρέπει να προσέξουμε και τις δικές μας δυτικές ηγεσίες. Ας είναι πιο ουσιαστικές και κάθετες απέναντι στον εξτρεισμό. Γιατί απλά σήμερα δεν υπάρχει πλαίσιο ηθικής, σταθερότητας και σεβασμού, άρα και ασφάλειας. Εγχώριας αλλά και περιφερειακής/διεθνούς.

Οι πραγματικές εμπόλεμες ζώνες δεν σταμάτησαν ποτέ, απλά αναδιαμορφώθηκαν και τώρα πολλαπλασιάζονται. Το Ισραήλ προ της 7ης Οκτωβρίου είχε βρει μια πιθανή λύση, με τις ευλογίες των δυτικών κρατών, πιο ισχυρή από ποτέ: μέσω του Συμφώνου του Αβραάμ, είχε εντάξει στην πορεία μια πιθανή αναγνώρισή του

© Δρ. Μάριος-Παναγιώτης Ευθυμίου

Αναπληρωτής καθηγητής Διεθνούς Στρατηγικής και Ασφάλειας, Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας, Πολιτικών και Διεθνών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Νεάπολης Πάφος

Ανοιξε το «κουτί της Πανδώρας»

και από τη Σαουδική Αραβία. Θα ερχόταν ωστόσο εντός του Οκτωβρίου 2023. Και θα εμπεριείχε σοβαρές κινήσεις επίλυσης του παλαιστινιακού ζητήματος. Κάτι το οποίο δεν θα γινόταν αποδεκτό από τη Χαμάς αλλά και από τις άλλες ομάδες που ζουν μέσα στην ακαταστασία, στις απειλές, στον πανικό και κυρίως μέσα στο κατηγορητήριο ότι άλλοι φταίνε.

Η 7η Οκτωβρίου τα άλλαξε όλα. Και άνοιξε το «κουτί της Πανδώρας». Αφενός γιατί το Ισραήλ δεν θα σταματήσει ποτέ πλέον, φανερά ή μη. Και θα κατηγορηθεί για πολλές πράξεις. Αφετέρου, γιατί οι δυνάμεις αυτές εγκληματικές ή ενορχηστρωμένες ή κράτη που χρηματοδοτούν και βάζουν το χέρι τους φέρνουν στην επιφάνεια «συμμαχίες», αλλά και το «τοπογραφικό τοπίο του εξτρεισμού», το οποίο φαίνεται πως θρέφουν πολλές δεκαετίες και για αυτό και θεωρούνται και είναι τρομοκρατικές ομάδες και περιοχές μεγάλου ρίσκου.

Ηδη βρισκόμαστε εν μέσω ενός νέου ψυχρού τείχους που εντέλει ίσως δημιουργηθεί. Στη Μέση Ανατολή απλά βρισκόμαστε στον «μαραθώνιο της γεωπολιτικής στρατηγικής εξουσίας περιοχών και ιδεολογιών».

Ο εφιάλητης της ανάφλεξης στη Μέση Ανατολή

Του **ΘΑΝΟΥ ΜΟΡΙΑΤΗ**
th.moriatis@realnews.gr

Δυσκοιότητες είναι οι προβλέψεις όσον αφορά την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στη Μέση Ανατολή, με το Ισραήλ και το Ιράν να βρίσκονται «με το δάχτυλο στη σκανδάλη», απειλώντας την ευρύτερη περιοχή με μια γενικευμένη ανάφλεξη. Πρόκειται για μια νέα γεωπολιτική συνθήκη που έχει διαμορφωθεί, με τις δύο πλευρές να αψηφούν πλήρως το Διεθνές Δί-

καιο και να προχωρούν διαρκώς σε νέες προκλήσεις οι οποίες οδηγούν σε κλιμάκωση των επιθετικών ενεργειών. Εγκριτοι καθηγητές και αναλυτές καταγράφουν στη Realnews τα σενάρια για την έκβαση της διαμάχης, εστιάζουν στον ρόλο που επιχειρεί να διαδραματίσει η Τουρκία και εξηγούν τις προκλήσεις που αναδύονται για την Ελλάδα και την Κύπρο.

